

Het meeste uit je druppel water halen

Netafim wijst kweker op toenemend belang van goed watermanagement

Goed watermanagement neemt alleen maar aan belang toe voor de kweker. Dat wil zeggen dat je op het juiste moment de juiste hoeveelheid water op de juiste plaats geeft. Klimaatverandering en beschikbaarheid van kwalitatief goed water nopen tot een intensievere aanpak van de problematiek. Een irrigatiesysteem kan nog zo geavanceerd zijn, het resultaat staat of valt met het gebruik door de kweker. Tijdig onderhoud, nogal eens een ondergeschoven kindje, is hierbij een van de essentiële pijlers. André van Spengen van Netafim over de ins en outs van succesvol watermanagement.

Auteur: Emiel te Walvaart

WATERMANAGEMENT

De hoeveelheid water die je geeft, is volgens André van Spengen heel belangrijk. Dit hangt nauw samen met het beheer van de irrigatie. 'Je moet altijd uitkijken dat je niet overirrigeert. Watermanagement betekent voor mij eigenlijk maar één ding: dat je op het juiste moment de juiste hoeveelheid water op de juiste plaats geeft. Met druppelslangen brengen we het op de juiste plaats, bij de wortel van de plant. Het juiste moment en de juiste hoeveelheid hangen af van de operator van het irrigatiesysteem, dus de teler zelf. Die moet goed weten hoeveel een plant verdampt en wat er in de grond zit. De hoeveelheid die verdampt is, moet je aanvullen. Dit is essentieel voor goede irrigatie.'

De gebruiker bepaalt

Watermanagement wordt dus vooral bepaald door de gebruiker. 'Je kunt het allerbeste systeem hebben, maar als je te laat of te vroeg geeft, of te veel of te weinig, is het niet effectief. Om de irrigatie op orde te krijgen, zijn er allerlei hulpmiddelen, zoals (bodem)vochtsensoren en de globale verdampingscijfers. Hiermee kunnen we veel doen om het juiste moment en de juiste hoeveelheid te bepalen. En misschien ligt het iets verder van de kern van watermanagement af, maar het onderhoud van het irrigatiesysteem speelt ook een voorname rol. De kwaliteit van het water is belangrijk; daarbij is een schoon systeem een zwaarwegende factor. Zeker als je systeem meerdere jaren blijft liggen, moet je zorgen dat het schoon blijft en regelmatig wordt gereinigd. Sommigen denken dat ze niks hoeven te doen als het systeem bijvoorbeeld vier jaar blijft liggen, maar het is altijd beter om ieder jaar een keer door te spoelen. Heb je water met veel ijzer, hou het in de gaten en probeer de druppelaars – en überhaupt alle leidingen – te reinigen. Druppelaars kunnen verstopt raken door ijzer of ander vuil. Reinigen en doorspoelen horen gewoon bij watermanagement. Ook de behandeling van het filter telt mee. Je moet wel de samenstelling van het uitgangswater kennen; dan weet je ook welk soort onderhoud nodig is.'

Volgens Van Spengen is onderhoud het meest onderbelichte aspect van watermanagement. 'Onderhoud hoort misschien niet direct bij het waterbeheer, maar het is zeker zo belangrijk als de andere aspecten. Het systeem moet niet alleen in jaar één werken, maar ook in jaar vier. Zonder een schoon systeem kun je niet precies de juiste hoeveelheid water geven. Als de helft van de druppelaars verstopt is, geef je maar de

helft van het benodigde water. Je mist dan een heel stuk en dat zou jammer zijn. Het systeem is zo goed als de gebruiker en het onderhoud; daar moet de kweker zich van bewust zijn. Wanneer en hoe je het doet, hoort daar ook bij. Het ligt allemaal bij de operator. Als het systeem goed wordt gemanaged, kun je er meer uit halen. Dat is van vitaal belang.'

Ondergeschoven kindje

Van Spengen vindt dat irrigatie met alles eromheen vaak nog een ondergeschoven kindje is, vooral het onderhoud. 'Onderhoud wordt veelal uitgevoerd als de kweker er tijd voor heeft. Is die tijd er niet, dan wordt het doorgeschoven. Dan is bijvoorbeeld snoeien net iets belangrijker, want daarvan zie je het resultaat. Achterstallig onderhoud van leidingen is aan het oog onttrokken. Daarom is regelmatig reinigen en onderhouden zo belangrijk.'

In dit verband kan Netafim aanvullende ondersteuning geven. Van Spengen: 'We kunnen zorgen voor meer bewustwording bij de kweker op dit vlak. Daarnaast bieden we sensoren aan; die hebben we gewoon in ons productportfolio. Ook denken we mee met de teler. Uiteindelijk zit die aan de knoppen en wij niet. Het is al winst dat we op allerlei manieren

aandacht kunnen geven aan deze kwestie. We hebben veel contact met onze klanten en we blijven wijzen op het belang van tijdig onderhoud. Zo komen we steeds verder.'

De kleine stapjes worden inmiddels gezet, constateert Van Spengen. 'Ik merk dat men er steeds meer naar kijkt, ervoor openstaat. Het bewustzijn groeit dat er veel meer te doen is op het gebied van watermanagement; dat kunnen we niet genoeg benadrukken. Voor Netafim levert het minder klachten op en meer tevreden gebruikers. Voor de kweker leidt beter watermanagement tot meer opbrengst, een vroegere oogst en een lager water- en energieverbruik. Veel van deze zaken leveren indirect winst op, maar dat moet je niet bagatelliseren. Het is eigenlijk een beetje verborgen geld. Niet alleen het water kun je verbeteren, maar meteen ook de efficiëntie van je meststoffen. Neem regelmatig een grondmonster en laat je grond analyseren. Daarvoor zijn er bemestingspecialisten.'

'Uiteindelijk zijn we allemaal van elkaar afhankelijk', weet Van Spengen. 'Dat maakt het soms misschien lastig en ondoorzichtig, maar een andere insteek is eigenlijk niet mogelijk. Als je watermanagement optimaal is en je gaat tege-

'Onderhoud is het meest onderbelichte aspect van watermanagement'

Druppelaar met roestvorming aan de buitenkant

De aanleg van irrigatie gaat nog steeds gepaard met emoties

‘Het bewustzijn groeit dat er veel meer te doen is op het gebied van watermanagement’

lijk met het watergeven bemesten, loopt die bemesting misschien in de pas mee. Het hele bemestingsverhaal hangt er nauw mee samen.’

Beschikbaarheid van water

Aangezien het weer wijzigt door de klimaatverandering, neemt het belang van de water monitoring alleen maar toe. ‘In het verleden werd er nog weleens geroepen dat je niks aan watermanagement hoeft te doen, want “het komt toch van boven”. Tegenwoordig is het redelijk standaard in de bedrijfsvoering dat er een irrigatiesysteem is. Niet alleen het weer en het klimaat spelen hierbij een rol, maar ook het feit dat veel bedrijven zijn overstapt van vollegrondskweek naar containerteelt. In het laatste geval zit er natuurlijk veel minder buffer rond de wortels. Maar de belangrijkste drijfveer is de beschikbaarheid van water in de komende jaren, een redelijk direct gevolg van de klimaatverandering. Zorgen dat je genoeg water hebt zal onontbeerlijk zijn. Ik verwacht dat we er straks ook niet meer op kunnen vertrouwen dat er water uit de grond of waar dan ook kan worden gehaald. Dan moet je wellicht voor een eigen wateropslag zorgen, minder afhankelijk worden van derden.’

Van Spengen ziet dat er een ontwikkeling gaande is naar een eigen wateropslag bij kwekerijen. ‘Kwekers willen zelf water hebben. Als het regent, vangen ze het op en slaan ze het op, zodat het in de zomer gebruikt kan worden. Dergelijke projecten nemen toe in populariteit.

Daarbij wordt het gebruik van oppervlaktewater ook steeds moeilijker. Bovendien kun je je tegenwoordig vragen stellen bij de kwaliteit. Kijk bijvoorbeeld naar de situatie in Boskoop en omgeving in de zomer. Als de waterstanden daar worden verhoogd vanwege het inzakken van de bodem, bestaat er een grote kans dat er zout of brak water binnenkomt. Daarmee moet je wel rekening houden bij je irrigatie.’

De aanleg van irrigatie gaat nog steeds gepaard met emoties, meent Van Spengen. ‘Als het drie jaar achter elkaar droog is geweest, is iedereen er weer mee bezig. Hebben we twee natte jaren gehad, dan zwakt de belangstelling weer af. In feite zijn het investeringen waarvan je niet direct resultaat ziet. Ook moet je ze over meerdere jaren bekijken; dat is weleens lastig. Als je bijvoorbeeld een irrigatiesysteem voor twee jaar hebt aangelegd en er volgen twee natte jaren, dan heerst al snel de gedachte en het gevoel dat het weggegooid geld was. Maar als er daarna weer twee droge jaren zijn, zit je door de bank genomen juist goed. Klimaatverandering is hierbij van invloed; je hebt als kweker steeds vaker en sneller water nodig. Alle randvoorwaarden in de markt zijn aan het veranderen. Netafim speelt daarop in en kan passende oplossingen bieden.’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!